

STORTINGET

Innst. 169 S

(2017–2018)

Innstilling til Stortinget
fra finanskomiteen

Dokument 8:37 S (2017–2018)

Innstilling fra finanskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Trine Skei Grande og Terje Breivik om et norsk regelverk for crowdfunding/folkefinansiering

Til Stortinget

Bakgrunn

I dokumentet ble følgende forslag fremmet:

«Stortinget ber regjeringen snarest komme tilbake til Stortinget med et forslag til et norsk regelverk for crowdfunding.»

Det vises til dokumentet for nærmere redegjørelse og begrunnelse for forslaget.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fredric Holen Bjørdal, Svein Roald Hansen, Ingrid Heggø, Åsunn Lyngedal og Rigmor Aasrud, fra Høyre, Elin Rodum Agdestein, lederen Henrik Asheim, Mudassar Kapur, Vetle Wang Soleim og Aleksander Stokkebø, fra Fremskrittspartiet, Sivert Bjørnstad, Knut Magne Flølo og Helge André Njåstad, fra Senterpartiet, Sigbjørn Gjelsvik og Trygve Slagsvold Vedum, fra Sosialistisk Venstreparti, Kari Elisabeth Kaski, fra Venstre, Abid Q. Raja, fra Kristelig Folkeparti, Jorunn Gleditsch Lossius, fra Miljøpartiet De Grønne, Per

Espen Stoknes, og fra Rødt, Bjørnar Moxnes, viser til at dokumentet har vært oversendt finansministeren til uttalelse. Svarbrevet av 15. november 2017 er vedlagt denne innstillingen.

Komiteen viser til Representantforslag 37 S (2017–2018) fra stortingsrepresentantene Trine Skei Grande og Terje Breivik om et norsk regelverk for crowdfunding/folkefinansiering og viser til at det ble avholdt åpen høring om saken 5. februar 2018. Komiteen viser videre til at crowdfunding er internasjonalt en sterkt voksende måte å finansiere arrangementer, prosjekter og forretningsideer på. Komiteen viser til at representantforslaget legger opp til at regjeringen skal komme tilbake til Stortinget med et forslag til norsk regelverk for crowdfunding.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Miljøpartiet De Grønne, viser til at det fremkommer av den politiske plattformen til regjeringen at regjeringen vil gjøre det enklere å ta i bruk folkefinansiering i Norge. Flertallet mener derfor at intensjonen bak forslaget er ivaretatt, og foreslår at forslaget vedlegges protokollen.

Et annet flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, ser et stort potensial i folkefinansiering som en måte å skaffe kapital til små og store gode prosjekter og oppstartbedrifter i Norge.

Dette flertallet vil understreke at slik kapitaltilgang skaper arbeidsplasser og løser samfunnsmessige utfordringer, og er derfor opptatt av å forenkle vilkårene for folkefinansiering.

Dette flertallet mener det er ønskelig med et europeisk regelverk som regulerer folkefinansiering,

men ser behovet for å forenkle dagens norske regelverk inntil et slikt EU-regelverk er på plass.

Dette flertallet merker seg at samtlige høringsdeltakere påpeker behov for tilpassing av norsk lovverk som i dag omfatter folkefinansiering.

Dette flertallet noterer også at det under høringen tegnes et stort behov for forenkling av konsesjonsregler for at lån- og egenkapitalbasert folkefinansiering skal bli en attraktiv kapitalkilde for norske gründere.

Dette flertallet viser videre til IKT-Norge sin høringsuttalelse der de ber om at begrepet «enkelstående tilfeller» presiseres i finansforetaksloven, herunder antallet prosjekter en investor kan gi utlån til, og hvor store utlånene kan være for at den enkelte investor ikke skal anses å være konsesjonspliktig. Dette flertallet mener dette er et betimelig innspill som bør vurderes i regjeringens videre arbeid med rammevilkårene for folkefinansiering.

Dette flertallet registrerer også at lovverket for folkefinansiering både i Sverige og Finland ble trukket fram som gode eksempler under høringen. Dette flertallet understreker at dette kan være gode kilder til inspirasjon for å gjøre det enklere å ta i bruk folkefinansiering i Norge.

Dette flertallet har tiltro til at regjeringen vil gjennomføre en forenkling gjennom dialog med det norske folkefinansieringsmiljøet og eventuelt gjennom en regulatorisk sandkasse for fintech, etter modell fra blant annet Danmark og/eller Storbritannia.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at begrunnelsen for forslaget er at denne type finansiering i Norge er regulert delvis i verdipapirhandelloven, delvis i lov om forvaltning av alternative investeringsfond og dels i finansforetaksloven. Forslagsstillerne peker på at «dette er kompliserte lover som det nesten er umulig for en kulturutøver å sette seg inn i», og at det derfor er behov for en betydelig forenkling med egne oversiktlige regler for folkefinansiering.

Disse medlemmer støtter dette og mener regjeringen bør påskynde arbeidet med et enklere, anvendbart regelverk, hvor man også ivaretar hensynene til åpenhet om og innsyn i denne type finansieringsmekanismer og nødvendig investorbeskyttelse.

Medlemene i komiteen frå Senterpartiet støttar intensjonen i framlegget, men er samde med fleirtalet i komiteen om at grunnlaget for framlegget har falle bort med den nye regjeringserklæringa. Desse medlemene vil streke under at det er viktig at regjeringa fylgjer opp si eiga erklæring på dette punktet.

Desse medlemene vil elles framheve at eit nytt regelverk må leggje opp til eit sterkt investornvern, og at det må takast høgd for at folkefinansiering kan innebere

ein betydeleg risiko. Ein bør vurdere nøye korleis ein kan unngå at folkefinansiering som instrument vert nytta til svindel, kvitvasking og dul pengespel.

Desse medlemene ynskjer likevel fyrst og fremst å peike på at folkefinansiering kan ha stort potensial til å skape aktivitet, verdiar og arbeidsplassar i heile Noreg. Det bør vurderast om staten sjølv kan ha ei rolle å spele i dette, til dømes gjennom å tilpasse eller på andre måtar gjere tilgjengeleg ulike offentlege tiltak for folkefinansiert gründerverksemd.

Desse medlemene meiner at brei folkeleg deltaking i næringsverksemd er eit mål i seg sjølv, og at dette har demokratiske, sosiale og fordelingsmessige fordelar. Folkefinansiering har potensial til å understøtte slik deltaking. Dette både gjennom at det kan verte enklare å skaffe kapital for småskala næringsverksemd, og gjennom at fleire kan delta som investorar i norske arbeidsplassar og norsk verdiskaping.

Desse medlemene vil framheve at ei tydeleg, trygg, enkel og ubyråkratisk regulering av folkefinansiering er nødvendig for at denne finansieringsforma skal kunne spele ei viktig og positiv rolle i samfunnet.

Desse medlemene vil også streke under at det er ynskjeleg at regelverket vert utarbeidd med tanke på å sikre norske tilbydarar av slike tenester gode konkurransevilkår andsynes internasjonale aktørar.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til at crowdfunding er et viktig instrument for finansiering av nye innovative ideer, og er ikke sikker på at regjeringens Jeløya-plattform i tilstrekkelig grad sikrer utvikling av et slikt instrument i Norge.

Dette medlem ønsker å opprettholde forslaget fremmet i det opprinnelige representantforslaget, og fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen snarest komme tilbake til Stortinget med et forslag til et norsk regelverk for crowdfunding.»

Forslag fra mindretall

Forslag fra Miljøpartiet De Grønne:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen snarest komme tilbake til Stortinget med et forslag til et norsk regelverk for crowdfunding.

Komiteens tilråding

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslaget og råder Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Terje Breivik om et norsk regelverk for crowdfunding/
folkefinansiering – vedlegges protokollen.

Dokument 8:37 S (2017–2018) – Representantfor-
slag fra stortingsrepresentantene Trine Skei Grande og

Oslo, i finanskomiteen, den 6. mars 2018

Henrik Asheim

leder

Mudassar Kapur

ordfører

VEDLEGG**Brev fra Finansdepartementet v/statsråd Siv Jensen til finanskomiteen, datert 15. november 2017****Dokument 8:37 S (2017-2018) om et norsk regelverk for crowdfunding/folkefinansiering**

Jeg viser til brev 24. oktober 2017 fra finanskomiteen der komiteen oversender representantforslag 8:37 S (2017-2018) til finansministeren for uttalelse.

Det fremmes her følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen snarest komme tilbake til Stortinget med et forslag til et norsk regelverk for crowdfunding.»

Svar:

Forslagsstillerne gir uttrykk for at et komplisert og fragmentert regelverk medvirker til at folkefinansiering er relativt lite utbredt i Norge. Forslagsstillerne mener at et forenklet og samordnet regelverk vil kunne bidra til å øke omfanget av folkefinansiering i Norge, og trekker særlig frem potensialet for folkefinansiering innenfor kulturområdet.

Teknologisk utvikling har ført til at nye aktører og forretningsmodeller vokser frem. Folkefinansiering gjennom nettbaserte plattformer er ett eksempel. Folkefinansiering kan gi en merverdi gjennom interaksjonen mellom bidragsyter og bidragsmottaker.

Det skiller mellom belønningsbasert, donasjonsbasert, egenkapitalbasert og lånebasert folkefinansiering. Egenkapitalbasert og lånebasert folkefinansiering er lovregulert finansiell virksomhet («finansiell folkefinansiering»). For virksomheter som ikke har et klart finansielt mål kan belønningsbasert og donasjonsbasert folkefinansiering være mer relevant enn finansiell folkefinansiering. Mange kjente eksempler på belønningsbasert finansiering kommer fra kulturlivet, for eksempel finansiering av artister og bandprosjekter. I resten av svaret vil jeg likevel konsentrere meg om finansiell folkefinansiering, som er den delen som ligger under mitt konstitusjonelle ansvarsområde.

Det norske markedet for finansiell folkefinansiering er foreløpig lite. Det kan henge sammen med at det norske kapitalmarkedet fungerer godt og tilfører nødvendig kapital til norsk næringsliv. Det er imidlertid tegn til økt interesse fra virksomheter for å etablere plattformer for folkefinansiering. Et marked for finansiell folkefinansiering kan være en positiv tilvekst for norsk økonomi ved at norsk næringsliv får tilgang til et bredere spekter av kapitalkilder. I rapporten Finansiell stabilitet (2017) viser Norges Bank til at alternative finansieringsplattformer kan redusere kreditt- og konsentrasjonsrisiko i banksystemet, fordi en del av kredittgivingen spres ut på flere aktører utenfor banksystemet. Samtidig kan lettere tilgang på kreditt øke det

samlede gjeldsnivået, og øke kredittrisikoen utenfor banksystemet.

Lovgivningen bør ikke utilsiktet være til hinder for etablering av folkefinansieringsplattformer. Jeg kan imidlertid ikke se at dagens regulering innebærer slike utilsiktede hindringer. Et sentralt prinsipp for finansmarkedsreguleringen er at lik risiko og virksomhet skal reguleres likt, slik at en forhindrer regelverksarbitrasje og sikrer like konkurransevilkår. De samme risikoene gjør seg gjeldende ved finansiell folkefinansiering som ved tradisjonelle investeringstjenester og finansieringsvirksomhet. Det er min vurdering at finansiell folkefinansieringsvirksomhet derfor bør være underlagt samme regler som gjelder for tilsvarende virksomhet. At finansmarkedsreguleringen er omfattende, må ses i sammenheng med de hensynene reguleringen skal ivareta, som investorbekyttelse og finansiell stabilitet.

Jeg ba allerede i fjor om Finanstilsynets vurdering av folkefinansiering og forholdet til gjeldende rett. Finanstilsynet konkluderte i brev 1. februar 2017 (vedlagt) med at selv om gjeldende finansmarkedslovgivning ikke er direkte rettet mot plattformene som benyttes for finansiell folkefinansiering, er tjenestene som tilbys, fullt ut dekket av eksisterende regelverk. Dette er, som det fremgår ovenfor, en vurdering jeg slutter meg til.

Jeg vil for øvrig vise til at EU-kommisjonen 30. oktober 2017 publiserte en innledende konsekvensvurdering om behovet for å regulere finansiell folkefinansiering på EU-nivå. Initiativet er et ledd i kommisjonens arbeid med å etablere en kapitalmarkedsunion, som blant annet har til formål å bedre tilgangen på finansiering for europeiske foretak. Kommisjonen legger opp til å fremme et eventuelt regelverksinitiativ i første kvartal 2018. Eventuelle europeiske regler for folkefinansiering vil være EØS-relevante. Før det foreligger en avklaring i EU om behovet for felleseuropeiske regler for finansiell folkefinansiering, vil det etter mitt syn ikke være hensiktsmessig å sette i gang et nasjonalt lovarbeid.

Avslutningsvis vil jeg peke på at Finanstilsynet, etter oppdrag fra Finansdepartementet, har etablert et kontaktpunkt for finansiell teknologi (fintech). Her kan nye og etablerte aktører få veiledning i regelverksspørsmål. Jeg tror at kontaktpunktet vil være et nyttig verktøy for å gi aktørene god informasjon om det juridiske rammeverket.